

NYE VARIANTEN

Medlemsblad for Farsund Filatelist Forening

STIFTET 03.10.67

Nr. 2 - 2019

Årgang: 51

Møtested: "Husan"

(opp en trapp og inn en dør – og opp mange trapper).

Mandag hver 14. dag i (" vinterhalvåret").

Farsund Filatelist Forening, Postboks 146, 4551 Farsund

Bank: 3070.20.36611

Formann	Lloyd Frestad	91624076	lloyd.frestad@farsund.kommune.no
Nestformann	Hilde Skeime	95949868	k-biske@online.no
Sekretær	Erling Knustad	99736177	eknusta@online.no
Styremedlem	Harald Samuelsen	41323817	harald.samuelsen@gmail.com
Styremedlem	Kjell Berntsen	99591511	keb13@online.no
Varamann1	Karl Johansen	98252467	karlhenj@online.no
Varamann2	Kjell Birkrem	95071503	kjell.birkrem@vabb.no
Bytteleder	Bjørn Vik	46622685	bjorn_m_vik@hotmail.com
Kasserer	Harald Samuelsen	41323817	harald.samuelsen@gmail.com

INNHold

Formannens Hjørne	2
Møteprogram	2
FFF – NFF	3
Spektakulære frimerke	4
FFF 50 år i avisen	8
Alt kommer for en dag	21
Hvordan jeg ble samler	22
Kjenner du disse firmaene?	26
Det var en gang – Paqueboat Farsund flere?	27
Fine samlerverdige stempler i vår nærhet	28
Litt mer om Latvia sine første frimerke utgivelser	33
3 Listerbilder fra gamle dager	38

FORMANNENS HJØRNE

Vi er straks i november måned, og gledelig nok har vi noen ildsjeler som bidrar med artikler, og folk som gidder å redigere innsamlet stoff, slik at vi med stolthet kan si at nok et nummer av «Varianten» kommer ut.

Vi er en liten klubb, og det er ingen selvfølge at det blir gitt ut et eget tidsskrift. Vil dermed, uten å nevne navn rette en hjertelig takk til alle som er med og bidrar. Ellers er vi inne i travle auksjonstider, med auksjoner i Kristiansand og Grimstad like rundt hjørnet. Vil ønske alle en riktig god frimerkehøst, med «fangster» av gode objekter! Kos dere i mellomtiden med godt lesestoff, og støtt opp om klubbens møter!

Lloyd

MØTEPROGRAMM VINTER/VÅR 2019/2020

18/11	03/02	30/03
02/12	17/02 kl.1900 -	20/04
16/12	Generalforsamling	04/05
06/01	02/03	18/05
20/01	16/03	01/06

Farsund Filatelist Forening – Norsk Filatelistforbund

FFF har i mange år hatt og har en god dialog med Norsk Filatelistforbund, ikke minst takket være de av våre medlemmer som opp gjennom årene har påtatt seg verv i filatelistforbundet. En av disse er Odd Arve Kvinnesland. Han har nå fått avløsning som styremedlem i forbundet etter sin andre periode der. Og det står det stor respekt av. Jeg vet Odd Arve misliker å bli trukket frem på denne måten, men jeg gjør det likevel. Foruten å representere sin moderklubb, FFF, på en positiv måte i alle sammenhenger, er han en krumtapp i Norsk Skipsposthistorisk Forening. Han er en utmerket foredragsholder i frimerkeklubber, det være seg skipspost, Danmark, Lundy eller andre samle-områder innen frimerkesamling. Og han er i sitt ess når han trekker frem sine «skoese-samlinger» som han betegner sine «skap- og skuffe-samlinger». Frimerkeskolen, i regi av forbundet, er også en aktivitet som jeg vet Odd Arve har mye av æren for. Formann og sekretær i FFF har han også vært. Redaktør av vårt klubblad Varianten og medlem og formann i flere av de utstillinger vi har stått som arrangør av. Jeg har sikkert glemt noe, men dette er ment som en takk til Odd Arve for den måten han har fremmet frimerkesamling og ikke minst Farsund Filatelist Forening i alle sammenhenger opp gjennom årene. Selv om han nå er pensjonist, så ser jeg frem til hans videre frimerkeengasjement.

Tusen takk, Odd Arve, jeg vet jeg har hele FFF bak meg med denne lille oppmerksomhet i vårt klubblad Varianten.

Torrey Nilsen.

Spektakulære Frimerker – Østerrike

De ansvarlige frimerkeutgivere, over hele verden, prøver å gjøre sine frimerker interessante for samlere. Det er mange forskjellige måter å gjøre dette på, som å bruke et populært tema for utgivelsen eller å lage frimerkene i forskjellige former og størrelser. En utgiver er likevel et lite «hestehode» foran når det gjelder å utgi unike spennende frimerker. Østerrikske postansvarlige har oppnådd et ry som et av de mest innovative innen frimerkedesign. De tar i bruk alle mulige teknikker for å få samlernes oppmerksomhet. **Hva er det som gjør de så spesielle?**

Det østerrikske postvesen går et steg lenger enn de fleste andre frimerkeutgivere. På topp i forhold til temaer, form og størrelse slår de til med produksjonen av frimerkene. De fleste andre utgivere gjør ikke slik, da papir er den mest foretrukne metode, men Østerrike har tradisjon for å eksperimentere med produksjonen. Som eksempel, se på frimerket som ble utgitt 20. mars 2014.

Dette frimerket er det første som er laget av porselen. Frimerkets motiv er Wien-rose og både blomster og porselen har sterke bånd til østerriksk historie. Kvalitetsporselen har alltid vært Østerrikes stolthet. Porselen har vært brukt som statussymbol og som offisielle gaver. Produksjonen av frimerkene, som ble foretatt av Neue Wiener Augarten Porcelain Manufaktur GmbH, var også ekstraordinært. Hvert enkelt frimerke ble formpresset og så brent i 24 timer. Etter innledende brenning, ble frimerkene trykket. Deretter ble de brent på nytt for å sikre at motivet festet seg til frimerket. Frimerket ble produsert i et opplag på 150 000.

Boblende lærshorts

Porselenfrimerket var ekstraordinært, men østerrikerne fortsatte å arbeide med sine frimerker. 24. september 2015 utga de et nytt spektakulært frimerke.

I samarbeid med Swarovski, krystallprodusenten fra Østerrike, utga det østerrikske postvesen et frimerke som ligner den autentiske østerrikske klesdrakten - Lederhosen. Disse lærshortsene sees ofte i Tirol-området i Østerrike, og klesdrakten er en sterk kulturtradisjon i landet.

Frimerket er laget av samme type lær som brukes i Lederhosen fra Alpene, og det er dekorert med seks ekte Swarovski krystaller. Og lik det tidligere frimerket, har designen sterk sammenheng med Østerriks kultur og historie, noe som gjør frimerkene interessante. Frimerket er utgitt i 150 000 eksemplarer.

Swarovski er en verdenskjent bedrift som startet sin virksomhet i Østerrike for mer enn 120 år siden. Bedriftens historie har tette bånd til Østerrike, noe som gjør samarbeidet med postverket til et naturlig ting.

Småskala glassmaling

Som du kanskje har registrert fra de forrige eksemplene, så er de østeriske utgiverne ikke redd for å ta på seg en utfordring. De tok et nytt steg framover. Og 10 juni 2016 ga Østerrike ut det første frimerket som noensinne er trykket direkte på glass i 140 000 eksemplarer. Frimerket viser Jomfru Maria med Jesus på fanget (etter korsfestelsen).

Frimerket ble laget med omvendt glassmaling. Det betyr at motivet er malt på baksiden av glasset, noe som forenkler rengjøringen av glasset. Denne typen glassmaling er typisk for enkelte distrikt i Østerrike, hvor det var et stort antall glassverk og derved lett tilgang på glass. Glassmaleriene ble en ekstra inntektskilde for bøndene om vinteren. Hele familien kunne jobbe sammen på kunstverkene. Men fordi arbeidet ble utført av en gruppe i stedet for en person, er ofte kunstneren ukjent.

Dette er et spesial type frimerke, siden det binder nasjonal kulturtradisjon til kunstproduksjon og trykkteknikk som gjør frimerkeproduksjonen mulig. Frimerket er hovedsakelig håndarbeid, med hjelp av moderne teknologi, for å sikre kvaliteten på frimerkene. Frimerket er utgitt i 140 000 eksemplarer.

Hjemmestrikket frimerke

22. september 2016 utga Østerrike det neste frimerket i denne serien av spektangulære østeriske frimerker. Frimerket er en oppfølger til Lederhosen-frimerket som ble utgitt året før. Frimerket viser ei lokal østerisk kvinnedrakt - Dirndl.

Frimerket er egentlig ikke trykket, men nærmest brodert. Frimerket er produsert av Hämmerle & Vogel, som har laget broderier for store internasjonale kunder i årtider.

Frimerket er laget av over 40 meter med tråd i tre

farger – hvit, rødt og grønt – de tradisjonelle fargene i Østerrike, til dirndl. Dirndl-en som er motivet til frimerket er tradisjonell med enkelt snitt og tradisjonelle farger. Det er nå blitt et mer vågalt snitt på dirndl, siden de brukes som Oktoberfest-antrekk. Disse nye dirndl er ofte utringet og med korte skjørt, for å gi en mer sexy profil. Frimerket er utgitt i 140 000 eksemplarer.

Eiketrefrimerke

28. juli 2017 kom neste frimerke. Denne gangen var motivet et eiketre. Ikke så spesielt? Tja, frimerket er trykket på eikefiner og så utskåret med laser. Frimerket er designet av David Gruber. Frimerket er utgitt i 130 000 eksemplarer.

Tirolerhatt på filt

Foreløpig siste spektangulære frimerke fra Østerrike kom 22. september 2018. Også denne gangen ble det benyttet teknikken med laser-skjæring. Men i stedet for trevirke, ble denne gangen frimerket trykket på filt, før laserbehandlingen. Opplaget er 140 000 eksemplarer.

Som vi har sett her, kan kombinasjonen av nasjonal kultur og vågal innovasjon gi oss frimerker vi aldri tidligere har sett. Det er alltid spennende å følge med på hva de østeriske utgiverne finner på til neste sett av spektangulære utgivelser. Vi venter spent på neste utgave.

FFF 50 år i avisen

Bolk 4 - årene 1990 -99

I Farsunds avis:

Nytt styre 1990: Magne Haddeland filatelistformann. Gunnar Loshamn nestformann, Sølga Einbeck kasserer, Erling Knustad sekretær, Lillian Dale styremedlem, Arne Iddeland og Martin Ole Lunde vararepresentanter.

I Farsunds avis 24.11.1990:

Frimerkepris til Skjoldal. Terje Skjoldal som nylig ble valgt til formann i Farsund Filatelist Forening fikk sin utmerkelse i seniorklassen, en sølvmedalje for «Farsund – et poststed og knutepunkt» under «Nasjonal Frimerkefestival -90». Også Magne Haddeland gjorde det bra med en sølvbronse medalje. Bronse ble det til Odd Arve Kvinnesland, mens Sven Ove Fossen oppnådde sølvnål. I ungdomsklassen fikk Alf Henning Bekkevik en sølvmedalje.

I Farsunds Avis 7.12.1990: Farsunds fødselsdag. Terje Skjoldal tar til ordet for at Farsund bør få sin fødselsdag og mener at 200 årsdagen i 1995 bør feires.

Terje Skjoldal
med sin
samling av
postkort fra
Farsund.

I Farsunds Avis 11.10.1991: Frimerkets dag. Åpent hus i komiterommet på Husan. Det blir frimerker og konkurranser.

I Farsunds Avis 12.10.1991: Verdifull ESTISK samling.

Bjørn Tandberg i Farsund sitter på en av Norges beste og største samlinger av Estiske frimerker.

I Farsunds Avis 16.10.1991: Frimerker i sentrum. I forbindelse med Frimerkets dag arrangerte junioravdelingene i Farsund og Lyngdal en utstilling i Alleen Senter lørdag. Eget poststempel og konkurranser.

Svein Bertin Dybesland (tv) og Tor Harald Staddeland ønsker seg nye medlemmer i junioravdelingen i Lyngdal.

Her forsøker de å verve Preben Vidringstad og Tonny Andre Algerøy (th), som begge forteller at de har en god del frimerker hjemme. Tonny Andre er bare på besøk i Lyngdal, så han måtte takke nei til medlemskap.

I Farsunds Avis 16.10.1991: Farsund-filatelistene hevdet seg godt. Medlemmer av Farsund Filatelistforening hevdet seg meget godt under den nasjonale utstillingen «Borgfil-91». Gunnar Loshamn fikk vermeil. Terje Skjoldal, Odd Arve Kvinnesland og Bjørn Tandberg fikk stor sølv. Magne Haddeland stor bronse. Odd Arve Kvinnesland bronse. I

ungdomsklassen fikk Alf H. Bekkevik sølv. Juryen hvor Torbjørn Larsson-Fedde var med var godt fornøyd med utstillingen.

I Farsunds Avis 1.4.1992: Frimerkeutstilling. Farsund Filatelist Forening fyller 25 år. Det markeres med en regional utstilling «LISTER-92». Foruten frimerker blir det utstilling av Stiftelsen Listeskøyta og Farsund Ornitologiske Forening. Det blir også anledning til en jubileumstur med «Frøya II». Eget stempel vipe (Tegnet av Terje Skjoldal) og to spesialkonvolutter. Den ene er tegnet av Kåre Rudjord (Fugleviga).

I Farsunds Avis 6.4.1992: «Lister -92» ble en suksess Heder til lokale utstillere. Magne Haddeland stor sølv, Odd Arve Kvinnesland sølv, Trond Ougland sølv, Endre Leksbø forsølv bronse, Roy Myklebust forsølv bronse, Tønnes Mygland forsølv bronse, Odd Arve Kvinnesland 2 bronse, Magne Haddeland bronse, Torrey Nilsen bronse, Sven Ove Fossen bronse og tor Harald Staddeland bronse, Endre Leksbø forsølv bronse

Fra åpningen lørdag morgen. Fra venstre ordfører Ove Rullestad, formann i utstillingskomiteen Torrey Nilsen, president i Norsk Filatelistforbund og formann i Farsund Filatelist Forening Terje Skjoldal.

I Farsunds Avis 10.10.1992: Unge Lyngdal-filatelister har fått sin egen klubb.

I Farsunds Avis 24.11.1992: Frimerkets dag. Frimerkeutstilling på Posthuset.

Farsund Filatelist Forening har hatt stand på Posthuset i Farsund i to

dager. Fra
venstre
Torbjørn
Larsson-
Fedde,
Birger
Stillufsen og
Gunvald
Kristiansen.

I Farsunds Avis 2.1.1993: Hvem har frimerker som er stemplet i Lyngdal? Farsund Filatelist Forening vil starte opp med en egen Lyngdalsamling.

I Farsunds Avis 12.6.1993: Med frimerker til Tromsø. Farsund Filatelist Forening blir godt representert ved «TROMSØ-93».

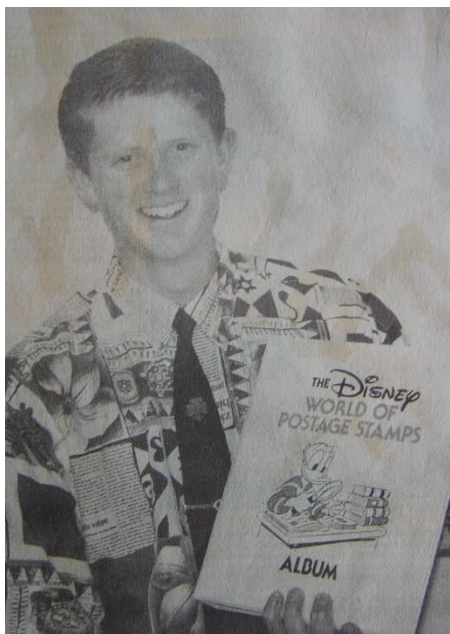
I Farsunds Avis 22.9.1993: Lista fyr på frimerke i 1995? Når byjubileet stunder til bør det gjøres forsøk på å få laget et jubileumsfrimerke med Farsund-motiv. Et eller annet fra kommunen.

I Farsunds Avis 23.9.1993: Frimerkets dag. Farsund Filatelist Forening har stand på Vanse og Farsund postkontor. Det blir også stand på Husan på lørdag. Torleif Vatland mottok kr 2.500,- fra Norwex fondet av postmester Gunvald Kristiansen.

I Farsunds Avis 11.12.1993: Filatelister på premielisten. Flere medlemmer av Farsund Filatelist Forening deltok på utstillingen «JÆREN-93». Gunnar Loshamn sølv, Rolf Ytterdal forsølvet bronse, Magne Haddeland bronse, Odd Arve Kvinnesland 2 bronse. I ungdomsklassen fikk Trond Ougland sølv.

I Farsunds Avis 29.4.1994: Eget stempel på Lista Fyr. Nå kan turistene få enda et stempel å pryde sine sommerhilsener med. All post som blir sendt fra fyret blir stemplet med eget stempel med motiv av Lista Fyr. Tegnet av Terje Skjoldal.

I Farsunds Avis 28.5.1994: Til Sverige for å lære fristil. Atle Ravndal (17), formann i Lyngdal Frimerkeklubb Ungdom og redaktør av Taggen, tidsskriftet for Norges Frimerkeungdom.

Til venstre: Fristil: Atle Ravndal fra Lyngdal skal til Sverige for å se på en helt ny form for frimerkeutstilling.

I Farsunds Avis 23.9.1994: Klart for Frimerkets dag. Farsund Filatelist Forening holder stand på Farsund Postkontor. Motiv norske bunader og foreningens egen Farsund samling. Mottok kr 750,- fra Norwex fondet ved Torleif Vatland.

I Farsunds Avis 24.2.1995: Apotekfrimerker for første gang. I går ble frimerkene lagt ut for salg. Hvilket selvsagt ble markert på Farsund Postkontor sammen med John Billy Nenningsland.

I Farsunds Avis 2.5.1995: Frigjørings-jubileet mai-1995. Utstilling «Vi vil vinne» på Vestheim. Arrangør Farsund Filatelist Forening. Her vises det en stor billedmontasje om kommunens krigshistorie. Stor utstilling av gjenstander laget av russiske krigsfanger på Lista. I tillegg vises frimerker brev etc fra krigstiden.

Terje Skjoldal i
Farsund
Filatelist
Forening viser
oss flagget
som Odd
Starheim,
Fritjof
Pedersen og
Alf Lindeberg
brakte under
flukten til
England.

I Farsunds Avis 28.7.1995: Farsund 200 år. Gå ikke glipp av en filatelistisk godbit. Eget stempel på spesialkonvolutt selges av Farsund Filatelist Forening. Stempelet er tegnet av Terje Skjoldal.

I Farsunds Avis 21.9.1995: Frimerkets dag. Farsund Filatelist Forening holder utstilling på Backes bu med en posthistoriesamling fra Farsund og en stor postkortutstilling.

Farsund Filatelist Forening ved styremedlem Jan Atle Toft mottar en sjekk på kr 1000,- fra Norwex fondet av postmester Gunvald Kristiansen.

I Farsunds Avis 12.10.1995: Gøy på frimerkeshow i Trondheim. Frimerkesamlere har ord på seg for å være noen gamle trøtte typer. Noe norges frimerkeungdom ville motbevise. Blant deltakerne var Konrad Konradsen fra Farsund og Roar Log Samuelsen fra Lyngdal. På kvelden var det festmiddag hvor Gunnar Loshamn underholdt med vitser og historier.

I Farsunds Avis 19.9.1996: Stipend til lokal posthistoriker. Tildelt kr 2000,- for boken om poststedene i Vest-Agder.

Postmester i Vanse Tor Arne Jacobsen til høyre gratulerer vinneren av Norwex stipendet, Birger Stillufsen. Han fikk stipendet for sin bok om poststemplene i Vest-Agder. En anerkjennelse av boken sier en glad stipendmottaker.

I Farsunds Avis 29.5.1997: Åpning av Veggja poståpneri lørdag 31. mai i Klokkergården. En liten omvisning. Eget stempel. Tegnet av Terje Skjoldal.

I Farsunds Avis 19.9.1997: Barna i fokus på Frimerkets dag. I år står barna i fokus. Startskuddet for den landsomfattende barnas frimerkeklubb «Fri & Frank» Farsund Filatelist Forening mottar en sjekk på kr 5000,- fra Norwex fondet til støtte til den kommende frimerkeutstillingen «LISTER 97».

På vegne av
Farsund Filatelist
Forening mottar
Jan Atle Toft et
stipend fra Norwex
fondet på kr 5000,-
som støtte til
frimerkeutstillingen
«LISTER 97» av
postmester Agnes
Bua.

I Farsunds Avis

26.9.1997: Besøk Frimerkeutstillingen «LISTER 97». Stor
frimerkeutstilling i Listahallen i Vanse. Frimerkesamlinger, Farsund og
Lyngdal myntklubb, Kristiansand pinklubb, Lista museum. Eget stempel.

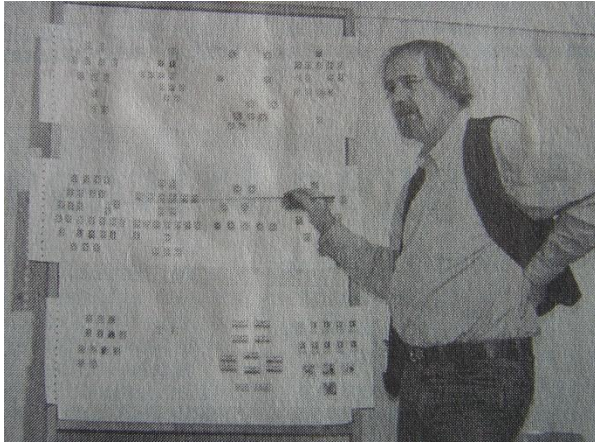
(ag Henriksbø fra
Kvinesdal var
representert med
en frimerkesamling
med norske
idrettutøvere.

I Farsunds Avis 27.11.1997: Jul uten slikking. Posten lanserer selvklebende frimerker.

I Farsunds Avis 8.12.1997: Verdens største hobby. Farsunds Avis var invitert for å lage en reportasje fra foreningens møte. Det ble en hel side i avisen.

(Rundt bordet prates det før foredraget. Fra venstre: Hilde Skeime, Jan Atle Toft, Torrey Nilsen, Arnt Adolfsen, Paul Arnt Olsen, Kay Ertzeid og Odd Arve Kvinnesland.

Kveldens kåsør: Kjell Kårvang fra Grimstad forteller om frimerker fra Mexico.

I Farsunds Avis 1.3.1999: Postkontoret flytter inn i nye lokaler på Gåseholmen.

Terje Skjoldal overrekker poststyrer Agnes Bua en kopi av kongelig resolusjon av

1812 om opprettelsen av en bipostrute mellom Farsund og Lyngdal.

I Farsunds Avis 16.3.1999: Hilde Skeime ny formann i frimerkeklubben. Siden klubben ble startet for snart 32 år siden er dette første gang en kvinne er valgt til dette vervet.

I Farsunds Avis 9.9.1999: Frimerkets dag. Norge 2000. Bilder fra hverdagen. «Folkets bilder» - en bok som er fantastisk samling fra den norske hverdagen.

I Farsunds Avis 20.11.1999: Julemarked i Farsund med salg av kunsthåndverk og frimerker i Backes Bu. Arr.: Karins Silkeblomster, NFS-Kr.sand og Farsund Frimerkeklubb.

Alt kommer for en dag

Alt kommer for en dag, sies det jo, men i blant tar det virkelig lang tid.

Et eksempel på dette er brevet som vist under.

Under borgerkrigen i Amerika, 1861-65, ble det produsert mengder av patriotiske konvolutter. Det ble produsert tusenvis i nord, og disse er vanlige, men i syd var det helt annerledes. Her var opplaget max 200

stk. For det meste lå det på ca 100 stk., og alle er meget sjeldne.

De fleste av disse som har overlevd er sendt innenlands og er ikke på billigsalg. Det var ikke før i

2003 at det ble funnet et brev, (rettere sagt en brevfor side), sendt ubetalt fra Augusta, Georgia, til en oversjøisk destinasjon, i dette tilfellet Liverpool.

Brevet viser; the Confederate seven-star, «Stars and Bars» som det ble kalt.

Så, hvem vet hva som kan skjule seg på det Amerikanske Lista !

MSBG

Hvordan jeg ble samler

Av: Willy

Illustrasjon iddiser fra egen samling

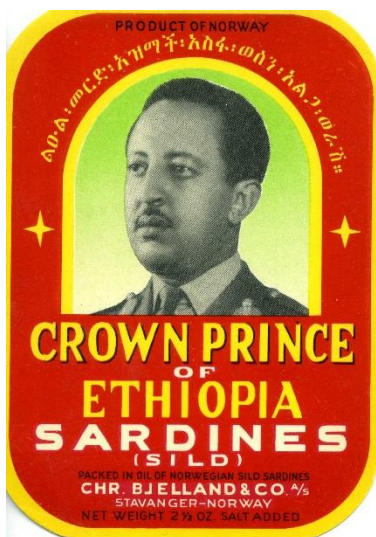
Hei alle sammen, litt om hvordan jeg ble samler.

Nå er det min tur til å ta pennen i bruk. Frimerker har i grunnen alltid interessert meg, helt siden jeg var en liten gutt, men i den tiden, på 50

og 60 årene var det ikke alltid like lett å få tak i frimerker. Det kostet jo noen ører for merkene, så det ble helst på vaske fra brever vi kom over, spesielt med fly på fra Amerika..En del ble det jo gjennom årene, og de kom inn i et fint frimerkealbum, har fått en slik en nå som jeg hadde som gutt.Da året 1967 kom og jeg skulle gifte meg, ga jeg alle frimerkene til

min kones bror. Da han giftet seg senere, gikk de fleste frimerkene i støvsugeren da hans barn overtok de.

I tiden fra 1967 og frem til 2008 var det jobb, kone, unger, hus og Nordsjøen som hadde 1.prioritet, I år 2008 begynte jeg å tenke på pensjonstiden, hva skulle jeg finne på som hobby når jeg ble pensjonist? Sni kniver, tredreiing osv. Nei jeg ble tent på frimerker igjen. I den tiden jobbet jeg i Stavanger, så jeg gikk til en frimerkehandler i Stavanger,

Frost het han, men døde dessverre, en mann jeg ble godt kjent med, og kjøpte og fikk mye frimerker av, Han var veldig interessert i hvilke land jeg samlet på, men jeg sa til ham at jeg ville begynne med en hobby jeg hadde som ung gutt. Ja sa han på Dansk, har man ikke noen ønsker så begynner vi da med en pinsett eller to.

Det ble pinsett og kasse på kasse som han sendte til meg med bussen fra Stavanger til Lyngdal. En fantastisk grei og koselig mann som lærte meg mye om frimerker.

Etter at min kone i 2008 ble alvorlig syk, tenkte jeg at det var godt jeg valgte frimerker som hobby, kunne jo da hjelpe henne med husarbeid samtidig som jeg arbeidet med frimerker i perioder.

Så en dag dukket jeg opp på fjordhotellet på en salgsmesse (Utstilling) og da møtte jeg Magne Gabrielsen og da han presenterte seg som klubb formen i FFF ble jeg innmeldt samme dag,

Årene har gått, jeg har en samling som snart dekker alle rom i huset,

pluss en bod og loft i garasjen med frimerker, men så en dag tenkte jeg tilbake på Stavanger der jeg jobbet i 37 år, hva med å se på disse etikettene (Iddiser) fra sildeolje fabrikkene. Det var jo i 1870 årene og frem til 1920 registrert 112 fabrikker i Rogaland. En del av fabrikkene var

jeg å så på etter at de ble nedlagt. Det er ennå en del utstyr som er tatt vare på, og som står på noen restauranter og på hermetikk museet.

Jeg har etter hvert samlet en ganske stor samling av Iddiser i mange forskjellige fasonger og størrelser. Mange av disse Iddisene går tilbake til kongelige personer og annen gammel historie. Hadde det oppe på et møte tidligere om nytt samleområde, men ingen viste noen interesse for denne slags samling. Etter hvert som vi blir eldre måtte dette være noe for alle samlere, store fine frimerker uten tagger kaller jeg de.

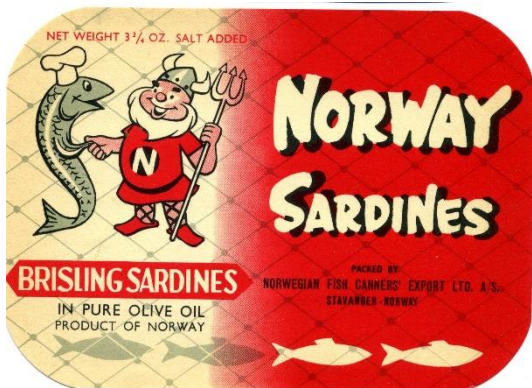

Selv om en ser dårlig eller skjelver på hendene er de lette å se på, og holde på, uten at vi måtte miste de ned i kaffekoppen.

I Stavanger sier de at Iddisene er til å bytte med, ikke til salgs.

Mange tror at det bare var Chr.

Bjelland som produserte sild & sardiner, men det var et stort antall med fabrikker i den tiden, hele 218 fabrikker registrert i Norge og ca. 75000 Iddiser i landet. Det ble også produsert og laget mye Ansjos & Sardiner i England og USA

Denne hobbyen er godt kjent i Stavanger som Iddis klubben «Norway Brand», for tiden er det ca. 80 medlemmer, og jeg er en av de, men det er ikke så godt å få fatt i disse

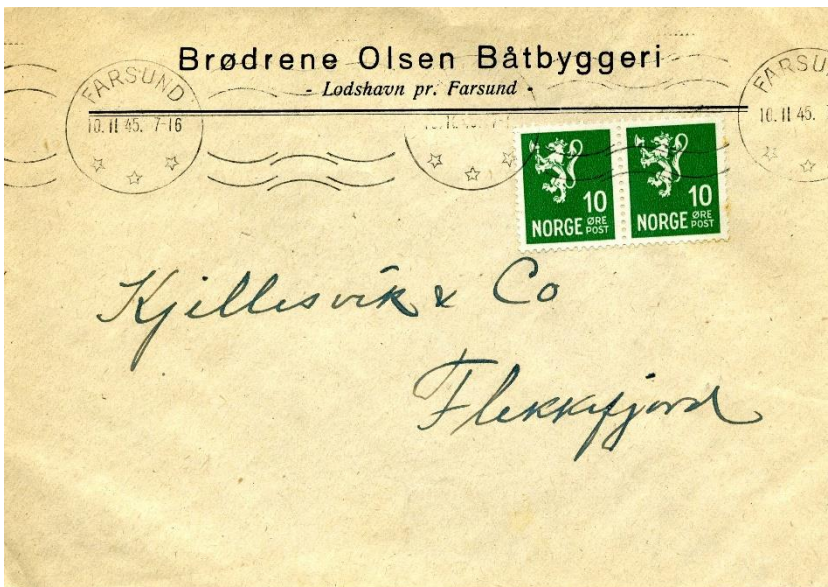
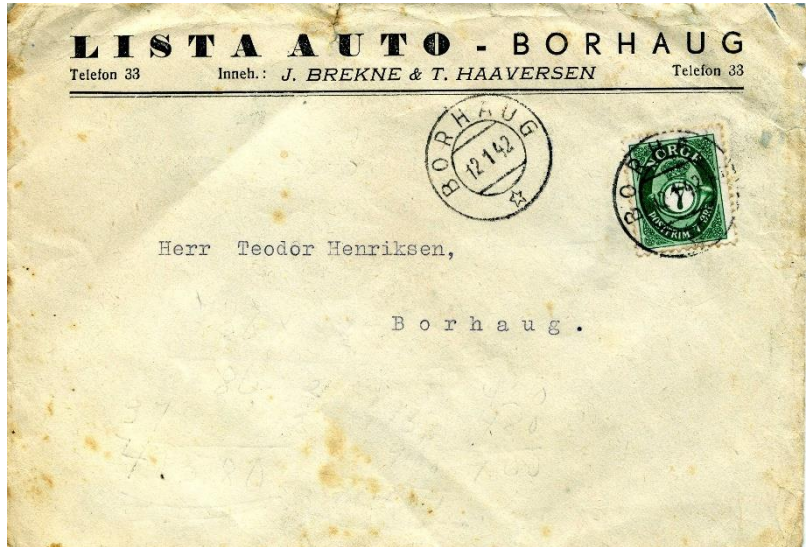
merkene, for som jeg skrev, de skal ikke selges men byttes blant medlemmene. Jeg har vært så heldig å få noen tusen nå, så er det noen i klubben som ønsker å begynne med denne samlingen er jeg med, om ikke så fortsetter jeg alene. Husk at en samler er en glan person. Ha en fin høst og tenk kanskje på disse store frimerkene (Iddiser)

Willy

KJENNER DU DISSE FIRMAENE?

Fra ett av klubbens medlemmer har jeg fått følgende: to firma konvolutter fra en svunnen tid. Han lurte på om det er noen som kan fortelle noe om disse firmaer, info til post@farsundff.no

DET VAR EN GANG.

Posten har vært her, du var ikke hjemme

Vi var her i dag for å levere en sending til deg fra

Ups of Norway

Dessverre var det ingen tilstede for å motta sendingen.

☐ Vi vil ta kontakt med deg i morgen for å avtale ny utleveringsdato.

☒ Du kan hente sendingen med kollinummer 00370702127764
på ditt lokale postkontor/PIB etter kl. 1600 i dag. 753876

ons dag den 9/4 kl 1452

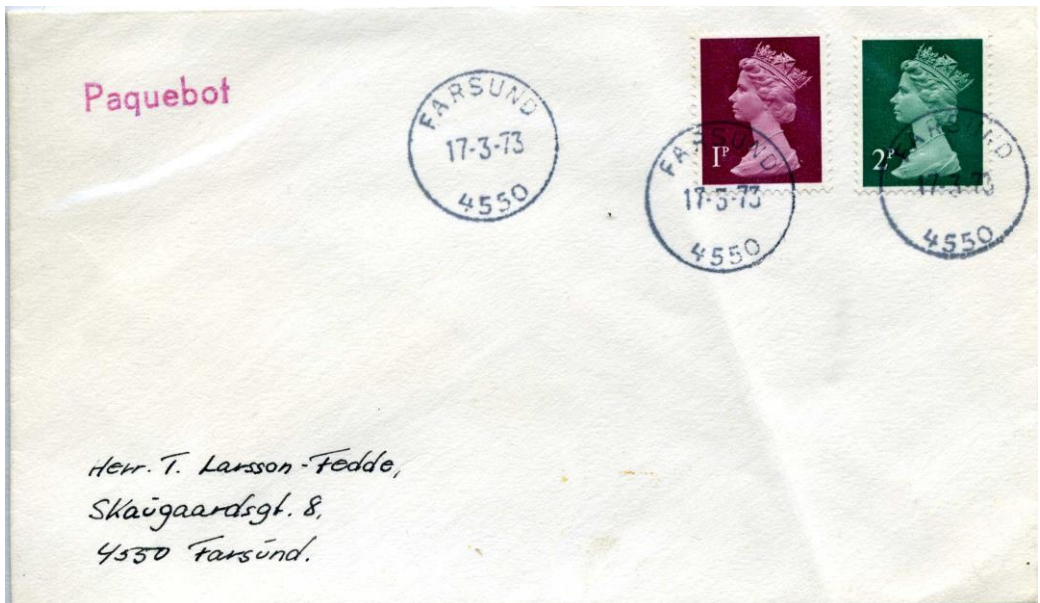
[sign. sjåfør]

on minner mellom

Bl: 70152/09 - 200 000 112007 maske

Noen som sitter på Paquebot fra Farsund, finnes det flere?

Fine samlerverdige stempler i vår nærhet!

I dag er det å få fine stempler på våre brev/kort en utfordring. I Lyngdal har PIBen ikke noe spesielt å by på (og knapt nok frimerker) I Farsund hadde PIBen på Gåsholmen et eget «Farsundsstempel» av stor type, som nå er blitt borte. Men i Vanse har PIBen eget stempel med teksten Vanse, også av stor type, så det er da noe. Hvordan utvalget i frimerker på de to sist nevnte PIBene er, vet jeg ikke. Men jeg vil tror at det ikke er mer enn et minium.

Men: I vårt nærmiljø, for å bruke det uttrykket, er det muligheter for å få fine motivstempler til det som en ønsker pent avstemplet. Det er kanskje kjent for flere av leserne men greit å gjøre alle oppmerksom på dem, som ligger en fin kort eller litt lengre søndagstur med bil fra oss. Første det nærmeste:

Lista Fyr: I «fyrbutikken» har de nettopp fått et flott motivstempel med rullerende dato. Det nye stampelet ble tatt i bruk fra 1. mars i år, og erstattet det tidligere stampelet, også det med motiv og rullerende dato, som ble tildelt Lista Fyr 2. mai 2005, og som vi i FFF har blant annet brukt på en av våre utstillinger som «utstillingsstempel».

I tillegg til motivstampelet har også butikken på fyret et godt utvalg av «personlige frimerker» med motiv av fyret. Det er også fin reklame for både stempel og

«personlige frimerker». I tillegg finner du et flott utvalg av diverse postkort m.v. med lokale motiver. Mange pluss til Pål Hals og co for dette. Åpningstider er daglig i høysesongen, men om vinteren er det lørdager. Sjekk nettsiden for mer info om disse. (PS: De har også gode lappekaker om du blir sulten)

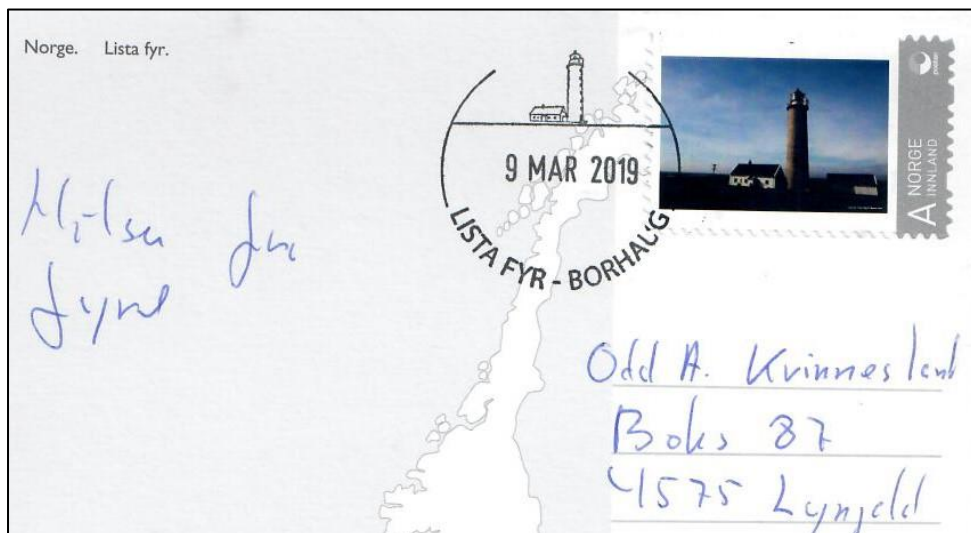
Her er et av de andre motivene med hhv verdens, Europa og innenlands porto. Så når det er kommet nye frimerker som du vil ha pent stempelet så ta en tur ut, eller skaffe deg et eller flere av de personlige frimerkene. Som jeg gjorde den 9. mars i år. Se nedenfor.

Kortet er beskåret av plasshensy. Et fint samlerobjekt etter mitt syn! Og et «personlig

frimerke» med motiv av Lista Fyr er heller ikke å forakte!

Lindesnes Fyr: En litt lengre tur, men også en fin søndagstur. Her kan en for eks. ta en tur innom «havhotellet», spise et godt måltid og titte på «Under» rett over sundet. Lindesnes Fyr har hatt flere stempler, det som er i bruk nå, ble tatt i bruk fra 4. desember 2011. I sommersesongen er butikken åpen hver dag, men i vintersesongen er det lørdager/søndager. Sjekk nettsiden for mer info.

I butikken har de også, som på Lista Fyr et godt utvalg av «personlige frimerker med motiv av fyret. Noen eksempler ser du ovenfor. Regner med at alle de viste fortsatt kan kjøpes der. Her er det også god reklame for både stempel og «personlige frimerker», og selvfølgelig et godt utvalg av postkort fra området.

Kortet har ikke røde strekkoder men det har gått i posten til meg. Av de «personlige frimerkene» som de har for salg, synes jeg dette med vinterbilde med snø er flott!

Hollenderbyen Flekkefjord: Sist ut av de som har motivstempler med rullerende dato er stemplet med teksten Hollenderbyen Flekkefjord. Stempelet ble tatt i bruk fra 1. juni 2015. Stempelet er i «krambua» til Flekkefjord Bymuseum som ligger i gangavstand fra god parkering under «torvet».

Så langt jeg vet er det kun åpnet i sommersesongen, men sjekk nettsiden. Stempelet er som sagt lokalisert i «krambua» til bymuseet. Her var det ingen reklame for stempelet, ingen «personlige frimerker» og ingen postkort med motiv fra den flotte «Hollenderbyen»! Det meste lokale motivet jeg fant på postkort under mitt besøk var

et bilde av den eksentriske kunstneren som var fra Hidra, Tatjana Lars Kristian Gulbrandsen.

Ikke noe galt med det men noen postkort og ikke minst personlige frimerke med motiver fra de mange fine husene i Hollenderbyen hadde gjort seg.

Ungdommen som jeg traff der hadde sommerjobb på museet og var svært hyggelig, Jeg fikk låne stempelet for avstempling slik jeg ville ha det på kortene jeg skrev og skulle sende.

Egen «gul konvolutt» å legge kortene mine i for å unngå stygg overstempling av min pene avstempling hadde de ikke. Så jeg måtte legge mine kort i en vanlig postkasse

i sentrum. Jeg var svært betenkt på hvordan de ville se ut etter postbehandling, men det gikk over all forventning! Noe kortet nedenfor viser. Det har også strekkodene i

rødt nederst som viser at kortet har vært en tur til en postterminal som ikke ligger i vårt nærområde! (Ikke synlig på skannen)

Men litt synd at det ikke er mer reklame for stempelet osv. da. Hadde sikkert vært kjekt for de utenlandske turistene som var der under mitt besøk å sende et kort hjem med «personlig frimerke» med motiv fra Hollenderbyen og avstemplet med det fine motivstempelet

En tur til Bymuseet i Flekkefjord kan også anbefales. Litt av hvert å titte på der også. Og er du der i sommersesongen så er en dresintur på deler av den gamle Flekkefjordsbanen å anbefale. Flott tur, fin utsikt og spesielt mange flott steinmurer langs banen oppover før du må snu for ikke å havne i Sira.

Dette var litt om, etter mitt syn, samlerverdige stempler som vi kan finne i vårt nærområde. Og hvor en tur for å skaffe disse også kan kombineres med opplevelser av ulik karakter. Og skal du lengre av sted, til f.eks Kristiansand så er det også muligheter for motivstempler. For eks. i Dyreparken og på D/S Hestmanden. Og kanskje det også kommer flere slike stempler i vårt nærområde også? Laksetrappa i Kvåsfossen burde jo absolutt hatt et eget stempel. Eller Tingparken i Hægebostad?

Kilder:

Illustrasjoner fra egen samling «Motivdatostempler med rullerende dato»
Informasjon fra Posten sin nettside, <https://www.posten.no/frimerker->

Litt mer om Latvia sine første frimerkeutgaver

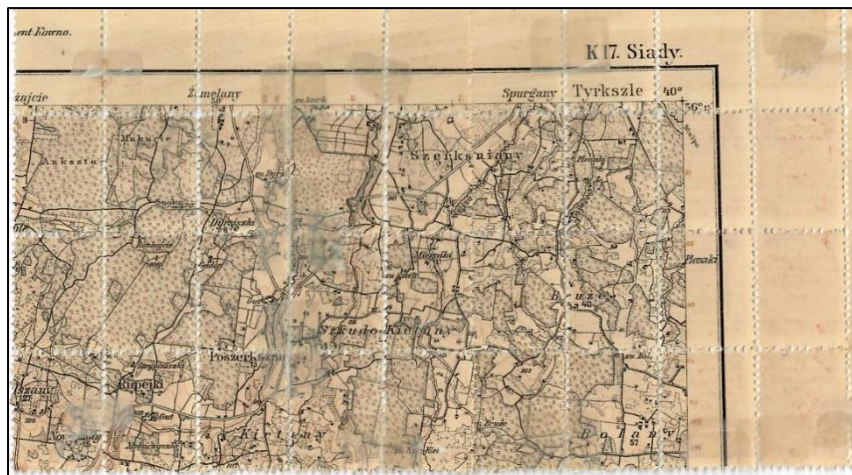
I et tidligere nummer av «Varianten» skrev jeg litt om utgavene fra Latvia som var trykket på baksiden av «uferdige» pengesedler. I dette nummer kommer litt om de første utgavene fra Latvia i 1918 til 1919. Jeg har lagt mest vekt på utgaven i 1918. For å vise at selv to «enkle» merker har mye å «by på» når det gjelder utfordringer, om en har relevant litteratur.

Den 18 november 1918 ble Latvia sin uavhengighet erklært. Som skrevet i tidligere artikkel var også de første frimerkene noe «primitive». Og trykket på baksiden av tyske militærkart, som var tilgjengelig etter at de tyske troppene trakk seg ut av Latvia etter nederlaget i den første verdenskrig.

Den første utgaven fra staten Latvia ble utgitt 18. desember 1918. Merkene var trykket i steintrykk i et trykkeri i Riga. To ulike litografiske plater ble brukt til trykkingen. Og finner du margutgaver, er de merket med romertall I og II.

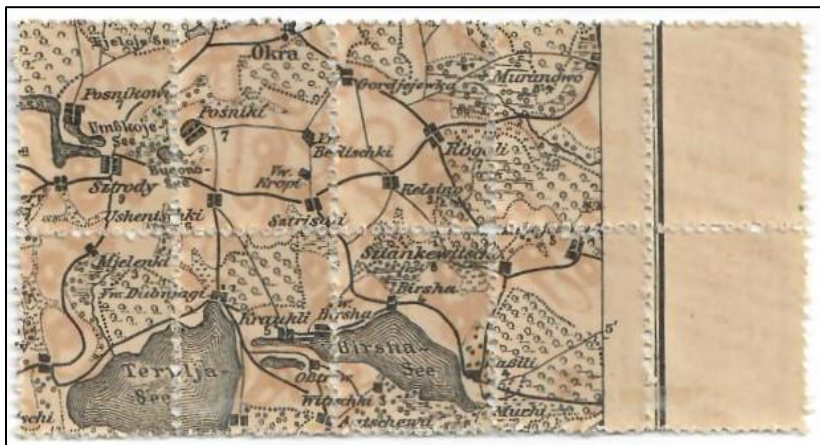
Motivet i merket var en sol som stiger opp, og med tre hveteaks i midten av solen i en ring. (Utgaven med dette motivet var det først av flere utgaver med dette motivet utgitt fra 1918 til 1919) Det var kun en verdi, 5 kap(elka) som

finnes både utagget og tagget. Den tagget utgave er perforert 11 ½. Opplagene for disse var 1.600.000 av de utaggede og ca 1.125.000 av de taggedede. Det gikk 100 kapelka på 1 Rubel. Men disse to «enkel» merkene kan være et eget samleområde. Først og fremst på grunn av baksidene.

De tyske militærkartene som ble brukt finnes i flere «versjoner» Hovedversjonene er: En trykket på fint tegna kart, en med grovere tegning. Ovenfor er kartet «K17» over området Siady. Dette kartet er fintegnet. Trykket på et ensfarget kart (svart)

I spesiallitteraturen er det listet opp noen «under-typer»: En hvor kartet er mer utydelig,

en med fint tegnede kart, men med stedsnavn i større typer, og nok en type kart som er en miks av fint tegnede kart, uthvedede stedsnavn i vanlige typer. Dessuten en med kart i to

farger. 10 blokken til venstre er trykket på grov tegnet kart, og dette i to farger, svart og brun.

Det er registrert over 80 ulike kartblad som er benyttet til trykkingen, og de fintegnede er i klar overvekt. En kan også finne merkene med helt hvit bakside, som da er trykket i marginen på kartene. Slik at her kan en bygge opp en samling med ulike karttyper, større blokker med kart, eller som et evighetsprosjekt, forsøke å få rekonstruert et helt kart, som består av 12 merker horisontalt og 19 vertikalt, totalt 228 merker i hvert kart. (Her kan en ta en snarvei, og kjøpe hele kart på f.eks. ebay, men obs for falske trykk!) For sikkerhetsskyld finnes også merkene hvor kartet er opp ned i forhold til merkebildet. Så her er det mye å studere på!

eksempel fra andre trykkplate, med brudd øverst i T i «LATVIJA». (Om trykket er bra, så håper jeg den er tydelig)

For å toppe dette, så er finnes også dobbel trykk, merker med tagger som er utagget på en av sidene eller flere av sidene og prøvetrykk.

Slik at en samling fra Latvia kan bli nokså fyldig bare med en samling av første merket, begge utgaver og ulike kart, trykkplater osv osv.

I min vesle samling Latvia har jeg foreløpig samlet de merkene jeg kommer over av disse merkene, og håper å kunne «grave meg ned» i ulike kart og varianter når tiden er inne for det. (Når det måtte skje!) Dessverre er det også litt «grums» på denne utgaven. Både med yytrykk og forfalskninger. Så obs må en alltid være!

En trøst er det at merkene ikke er de dyreste. I for eks. AFA 1a, 2a i kr. 5 med fint tegnet kart, både tagget og utagget, mens grovtegnet kart, AFA 1b står i kr. 60 og 2b i kr. 30. Så det skulle være god funnmuligheter for en rimelig penge. (Om du vet hva du ser etter) Som tidligere skrevet, disse merkene kan en gjøre mye utav, om en liker å studer og finn varianter eller for del studere baksider etter ulike karttyper.

Den neste utgaven til Latvia ble utgitt 8. januar 1919. Samme motiv, men nå med verdiene 5, 10 og 15 kap(elka) i fargene rød, blå og grønn. Disse finnes både utagget og

i tagget utgave (111/2). Men finnes i to ulike typer av tagging, med store eller små «hull». Merkene er ikke lengre trykket på baksiden av gamle kart, men nå på baksiden av skrivepapir med blå linjer! På baksiden av merkene så ser svake blå

linjer. Merkene ble trykket i stein-trykk i Libau. Opplaget for disse er betydelig mindre enn for første merket, hhv 260.000, 240.000 og 300.000 stk. Av disse merkene ble kun en mindre del av opplaget solgt fra postkontorene i Latvia, ca 15-20 %. Av restopplaget ble svært mye solgt til samlere, både ustemplet og etterstemplet. Derfor er det svært vanlig å finne stemplede merker med lim på baksiden. Også på denne utgaven er det mange varianter å finne, både på den taggedede og uttaggede utgaven.

Den tredje utgaven av disse merkene med «sol» i midten ble utgitt 5. februar 1919. Da utkom tre verdier med hhv 5, 10 og 15 kap(elka) Trykket på tynt papir, som selvfølgelig det er to typer av. Papiret kan minne sterkt om sigarettpapir, så tynt er det. Som de foregående merkene også trykket i steintrykk.

Ovenfor er et «andre dags» brev med de tre merkene som ble utgitt 5. februar. Avstemplet 6. februar og sendt til en frimerkehandler i Tyskland. Brevportoen til utlandet var 15 kap fra 18. desember 1918 til 5. august 1919, slik at brevet er overfrankert. Vekten kan ha vært over 15 gram, satsen her kjenner jeg ikke til.

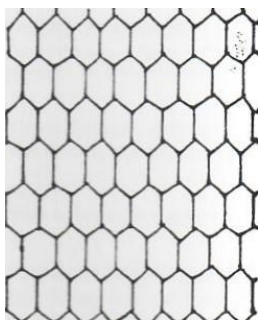
Denne utgaven ble supplert med flere verdier. 27. februar ble tre merker med verdiene 20, 35 og 50 kap utgitt, og 14. april 1920 3 og 75 kap og det siste merket i serien, 25 kap

ble utgitt 25. august 1920. (AFA nummer for denne utgaven er 6 til 14 (b) Merkene er utgitt både utagget og tagget (11 1/2) Også her er det mye «artig» å finne. Diverse andre tagginger, både på merke og ulike tagginger på samme merke. I tillegg til ulike varianter på alle merkene.

Opplaget for disse 9 merkene varierer fra 10.000 til 20.000 av hver (utagget/tagget) slik at når det så mange varianter mv å finne så blir mange av disse sjeldne. Men hvor stort marked er for varianter mv fra Latvia er jeg usikker på. Og til slutt betyr katalogverdien lite, det er kjøperne som bestemmer prisen.

I denne utgaven finner vi til nå det «dyreste» av de «vanlige merkene fra Lativa. 25 kap merket står i kr 500 i AFA eller 800 postfrisk av den utagga utgaven. Denne finnes også i to typer, den andre typen er retouchert, med små endringer i merkebilde. AFA og Michel nummerere er 6 til 14. Mens Stanley Gibbons har gitt disse nummer fra 15 til 23.

Den fjerde utgaven av «solmerkene» ble utgitt med de samme verdiene som forrige utgave, i perioden fra 11. april 1919 til 26. juli 1919. Litt pussig at flere av disse verdiene ble utgitt før enkelte av de samme verdiene i forrige utgave, som f.eks. 3,25 og 75 kap.

Denne utgaven er også trykket i steintrykk, og for første gang er brukt papir med vannmerke. Og det er brukt tre ulike papirtyper. Disse kan en skille etter: a) Vannmerket plassert horisontalt. b) Vannmerket plassert vertikalt. c) Uten vannmerke. Vannmerket ser du til venstre som er greit å finne. Merkene ble utgitt fra Postvesenet utaggede, men også her er det «private» tagginger som er utført på ulike postkontor av en eller annen grunn, kanskje for å lette arbeidet uten å måtte klippe merkene ut av arket?

Denne utgaven er trykket i store opplag f.eks er 10 kap merket trykt i over 2.3 millioner, så disse merkene er prismessig «massvare». AFA, Stanley Gibbons og Michel nummerere er 15 til 23. (Stanley Gibbons skiller ikke tredje og fjerde utgave, om det ikke er gjort i nyere utgaver etter 1998)

At disse første utgavene 23 frimerkene fra Latvia har mange trykk, varianter, ulike papir osv skyldes nok at den nye staten ikke var helt organisert, og at det fortsatt var stridigheter i landet. For eks. ble hovedstaden i Lativa, Riga, ble ikke frigjort fra kommunistene før i mai 1919. Men for oss som pusler med frimerker er disse merkene, i tillegg til å være historisk interessante, også et funn for å finne ulike varianter osv.

Kilde:

Frimerker/brev fra egen samling

Latvia Study Group: Handbook of Philately and Postal history, The Stamps, Ruble Periode 1918-1922. (I hovedsak tysk tekst, men hovedpunkter oversatt til engelsk)

I den samme «serien» av håndbøker om Lativa er det utgitt en til som tar for seg utgavene fra 1923 til 1940, i tillegg til bøker om tyske frimerker med overtrykk «Ob. Ost» brukt i landet, og en om poststemplene som var i bruk ved de ulike poststedene i perioden 1918 til 1940.

Om du er interessert i litteratur om det meste world wide så sjekk

<https://www.philabooks.com>

O.A.K

BILDER FRA GAMLE DAGER

LISTER - HUMMERFISKE

LISTER - FISKER MED DEI GARN

LISTER - BÅTER

Velkommen til Farsund Filatelist Forening

Vi er på Facebook «Meld deg inn»

Besøk vår hjemmeside:

www.farsundff.no

Mail til klubben: post@farsundff.no

Mail til redaksjonen «Nye Varianten»:

redaksjonen@farsundff.no